

Nap

Áprilről 187 darab megfigyelés érkezett a rovatához, csupán 10-en nem tudtuk megfigyelni központi csillagunk aktivitását. A NOAA adatai alapján naponta átlagosan 2,7 foltcsoportot figyelhetünk meg, az R MDF 41,5 volt, míg az AA-k átlagos kiterjedése 282,67 MH-nak adódott. Szabad szemmel csak a hónap végén jelentkező kiterjedt csoport, a 756-os AA volt nyomon követhető.

Említésre méltó, hogy egyre többen foglalkoznak a Nap Hában történő megörökítésével. A beérkezett 13 db fotografikus észlelésből 8 ebben a szűk hullámhossztartományban készült.

Ugyancsak ide tartozik, hogy a digitális tükörreflexes (DSLR) fényképezőgépek piacán az egyre élénkebb versenynek köszönhető árzuhanás miatt egyre többen jutnak a fotózás világában félprofesszionálisnak nevezett eszközökhöz (6-8 Megapixel), melyekkel az amatőrmozgalomban kiemelkedő képek készülhetnek. Példának okáért Ladányi Tamás korongképei teljes mértékben felérnek egy rajzos észleléssel.

1-jén a 747-es és 748-as csoportok árvalkodnak a felszínen, előbbi 2-án ér a CM-re, típusa ekkor D. 3-án kel a 749-es -6° -on, 5-én pedig a 750-es -8° -on (és CM-re és a 748-as, mint J típusú AA). Ekkorra a 747-es szép hármas tagolású ívelt láncot alkot, a vezető és követő végén két-két, középen pedig egy penumbrás folttal. 7-ére a 748-as eltűnik, a 747-es jelentős egyszerűsödés után lassan lefordul a felszínről, mögötte megjelenik a 751-es AA (póruszerű), míg a 750-es D típusúvá fejlődik. Másnap a 749-es J típusú foltként szeli át a centrálmeridiánt. 10-11-én lefordul a 751-es, a 749-es pedig a nyugati félgömb közepén elhal. Eközben a 750-es 11-én a CM-en C típusú, korábbi D besorolása vizuálisan nem igen volt indokolt, ugyanis bipolaritása is nehezen látszott, nemhogy a vezető és a követő tag is penumbrás lett volna. A CM után lassan egyszerűsödik, 17-én pórusként nyugszik.

12-én a 752-es terület szinte pontosan a heliografikus egyenlítőn kel. Másnap már jó látszik szerkezete, típusa D, a vezető két egymás felett elhelyezkedő penumbrás umbrából áll. Ekkor jelenik meg már a CM után egy jelentéktelen, pár nap életidejű pórus (14-én kisebb póruslánc), a 753-as AA $+12^\circ$ -on. Másnap itt is a hónap elején már megfigyelt hármas tagolás köszön vissza, talán a középső tag is rendelkezik PU-val. Nem sokkal mögötte, -8° -on megjelenik a 754-es csoport, egyelőre PU nélkül. 15-ére a

Észlelő	Észl.	Műszer
Áldott Gábor	7 fD	4-5 L
Bartha Lajos (Budapest)	26 tá, v	5 L
Bucsi Gábor (Békés)	2 fD	6,3 L
Hadházi Csaba (Hajdúhadház)	15 v, r	16 T
Horváth Attila (Győr)	2 fD	25 T
Keszthelyi Sándor (Pécs)	13 v	sz
Keszthelyiné S. Márta (Pécs)	23 v	sz
Kiss Barna (Felsőzsolca)	22 v	20 T
Kren, Gustav (Zágráb, HR)	22 pr	13 L
Ladányi Tamás	1 fD	8 L
Lőrincz Miklós (Pécs)	13 v, r	9 L
Nagy József (Farmos)	5 pr	10,2 L
Ravasz Bálint (Orosháza)	2 v	5 L
lfj. Szeiber Károly (Budapest)	7 v	8 L
Szendrői Gábor (Gencsapáti)	1 fD	10 L
Vida Tibor (Pécs)	26 v	7 L

752-es harmadik foltja eltűnik. 18-19-én érnek a CM-re, ekkor mindkettő típusa C, a 752-esnek már csak vezetője markáns, a követők inkább csak pórások. 18-án kel a 755-ös csoport -11° -on, típusa egészen a 23-ai CM-en való eltűnéséig A. Visszatérve a 752-es és 754-es AA-ra, azok CM-átmenetük után nem sok változást mutatnak, a 754-es 20-a környékén hal el, míg a 752-es 23-án nyugszik J típusú monopolárként.

24-e a minimum felé közeledve újabb inaktív, makulátlan felszínt hoz.

25-én hamar valami látványosabbnak ígérkező töri meg a csendet. Fényes fáklya-mezővel ölelve kel a 756-os AA -6° -on. 26-án típusa C, markáns umbrája a kiterjedt penumbra nyugati felében figyelhető meg, míg a keleti részben pórások sorakoznak. Ez a felállás a hónap végéig csak kisebb változásokon megy keresztül. 27-én majdnem 30° -al előtte -5° -on megjelenik a 757-es AA, gyorsan fejlődik, 28-29-én a CM-en már C, majd D. Eközben a 756-os szépen fejlődik, penumbrája rojtosodik, egyre több pórás figyelhető meg benne, délen kisebb nyúlványt növeszt. 29-én ez a nyúlvány már elég jól elkülöníthető a központi résztől, több észlelő is világosabb területeket figyel meg az penumbrában (Bartha Lajos, Lőrincz Miklós), illetve fényes foltokat az umbra és a PU érintkezésénél – ezek a később kialakuló hidak kezdeményei. Mágneses tere már 26-án β - δ , mely 30-ára β - γ -ra változik. Ekkor, a hónap utolsó napján a CM előtt egy 1000 MH területű komplex, E típusú területként észlelhető. Felépítése igen érdekes. Morfológiailag három részre tagolható: a végig domináns nyugati umbrára, valamint a keleti és a déli penumbra-nyúlványokra, melyeknek főleg szélein figyelhető meg umbrák, s melyeken túl még kisebb-nagyobb pórusmezők is láthatók. Ennek a háromszögnek a közepén pedig jéghegyként kiemelkedve látható egy világos, teljesen umbra és PU-mentes terület – melyet minden észlelő külön említ. Bartha Lajos szövegében is részletesen leírja ennek a csoportnak a fejlődését. A 757-es csoport ekkorra kicsit összefűződött, vezetője és követője is kis penumbrás folt, közöttük pórásokkal.

A beküldött észleléseket köszönjük, derült nyári napokat!

Nap	AA	R	MH	SZ	Nap	AA	R	MH	SZ	Nap	AA	R	MH	SZ
1	2	26	60	0	11	1	17	90	-	21	2	22	70	0
2	2	30	100	0	12	2	32	160	-	22	3	34	80	0
3	3	38	120	0	13	3	45	220	-	23	3	35	80	0
4	3	54	170	0	14	4	63	290	0	24	0	0	0	0
5	4	56	290	0	15	4	61	230	0	25	2	25	340	0
6	4	50	180	0	16	4	52	160	0	26	1	20	550	0
7	3	49	240	0	17	4	54	200	0	27	2	45	770	1
8	4	56	250	0	18	3	44	180	-	28	2	71	1060	1
9	3	43	190	-	19	3	43	140	-	29	2	46	930	1
10	3	42	140	-	20	3	39	130	0	30	2	53	1060	1

PÁPICS PÉTER